

Pedagógiai Program

1. számú melléklet

Ökoprogram a környezeti nevelés és az egészségfejlesztés programokra épülve

1. Törvényi háttér Általános szabályozás

1.1. Az Alkotmány környezetvédelemmel kapcsolatos paragrafusai:

- 8.§ 16.§ 18.§ 70.§
- Környezetvédelmi törvény (1995. évi LIII. Törvény a környezet védelmének általános szabályairól).
- Természetvédelmi törvény (1996. évi LIII. Törvény)
- Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény
- Nemzeti Környezetvédelmi Program (2031/1998. Kormányhatározat)
- Nemzeti Biodiverzitás Stratégia a Globális Környezeti Alap és az UNEP (ENSZ) támogatásával 1999.
- Hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény

1.2. Közoktatási szabályozás

- 1993. évi LXXIX törvény a közoktatásról
- 11/1994 (VI. 8.) MKM rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről
- 1/1998 /VII.24/ OM rendelet
- 130/1995. (X. 26.) Korm. rendelet a NAT kiadásáról
- 63/2000. /V.5./ Korm. rendelet
- 28/2000. (IX. 21.) OM rendelet
- 4/2001. (I. 26.) OM rendelet

2. Intézményünk ökoszemlélete

Napjainkban a világ figyelme a fenntartható fejlődés megteremtése felé irányul. Ez az élet minden színterén tapasztalható: szociális, gazdasági, ökológiai és politikai területen is. A fenntarthatóság ideológiai és tartalmi kialakítását az oktatásban kell elkezdenünk. A diákok számára olyan oktatást kell az iskolánknak biztosítania, amelyben hangsúlyt kapnak az erkölcsi kérdések és a környezettudatos életmód. Interaktív módszerek segítségével kreatív, együttműködésre alkalmas, felelős magatartást kialakító, döntéshozásra, konfliktuskezelésre és megoldásra képes készségeket kell kialakítanunk. Mindezek megkívánják az új értékek elfogadtatását, kialakítását, megszilárdítását és azok hagyománnyá válását. A fenti célok csak úgy valósíthatók meg, ha hatékony tanulási, tanítási stratégiákat tudunk kialakítani. Hosszú távú célunk, jövőképünk, hogy környezettudatos állampolgárrá váljanak tanítványaink.

3. Intézményünk ökocéljai

Ökoszemléletű programjainkkal magasabb szintre kívánjuk emelni iskolánk környezeti nevelési programját a fenntarthatóság érdekében. Ezáltal olyan pedagógiai folyamatot szeretnénk követni, amely során formálódik tanulóink környezettudatos magatartása és kialakul a környezetért felelős életvitele. Az ökoszemléletünk egy környezetbarát iskola szemlélete, amelyben meghatározó szerep jut a környezeti nevelésnek, valamint a fenntarthatóság kérdéskörének. Lehetőséget szeretnénk biztosítani tanulóink számára tanterven kívüli tanulási formákra (vetélkedők, pályázatok, erdei iskola, projektek), ezzel elősegítjük a tanulóink környezettudatos magatartásának kialakulását. A szülőkkel és a helyi közösséggel együttműködve igyekszünk részt venni a helyi környezeti problémák vizsgálatában, megoldásában. Technikai és gazdasági szinten igyekszünk takarékosan bánni az energiaforrásokkal, csökkenteni a hulladékok mennyiségét, az iskola külső és belső környezetét esztétikusan kialakítani és megteremteni az egészséges iskolai munka feltételeit.

- Az iskolánk arculata képviseli a fenntarthatóság, a környezettel harmonikus/környezetbarát, egészséges/életvitel pedagógiai értékeit.
- Pedagógiai munkánk a gyermekek életkorát és egyéni sajátosságait messzemenően figyelembe veszi, sokféle pedagógiai módszert veszünk igénybe az ökoszemlélet kialakításának érdekében – újszerű tanulásszervezési formák /témnapok, témahetek, projektpedagógia/ bevezetése a célunk, belső és külső továbbképzéseket veszünk igénybe.
- Oktató-nevelő munkánkban helyet kapnak a helyi közösség életéhez kapcsolódó tevékenységek, bekapcsolódunk a helyi településfejlesztésbe /parkosítás, szemétszedés/.
- A szabadtéri tevékenységek állandó részei az iskolánk helyi tantervének és az iskolai munkatervünknek. A szabadtéri programok szervezésének fontos szempontja az egészséges életvitel.
- Az iskolánkban megalakult az ökomunkacsoport, amelynek minden munkaközösségből van tagja.
- Az ökomunkacsoportunk a diákokat bevonja az őket érintő döntések előkészítésébe, a diákönkormányzatban megalakult a „Zöld” munkacsoport.
- A nevelőtestületünk járta a környezetvédelmi, fenntarthatósággal kapcsolatos témák tanításában, módszertanában, és ezt alkalmazza is.
- Az iskolánk valamennyi dolgozója példát mutat a diákoknak a környezetbarát szemlélet, az egészséges életvitel tekintetében.
- Minden tanév munkaterv tartalmaz az ökoiskola arculatához kapcsolódó környezet-és természetvédő programokat.
- Belső- és külső kommunikációs csatornáink /faliújságok/ tükrözik az ökoiskolai célokat.
- Együttműködéseket alakítunk ki más, hasonló szemléletű iskolákkal, kiemelt feladat a partnerkeresés, partnerkapcsolat kialakítása.
- Az iskolaépület környékén lévő természetes növényzet változatos és megkímélt, a telepített növényzet rendszeresen és szakszerűen gondozott. Fokozott figyelmet

fordítunk a madárvédelemre, a komposztálás kialakításának megkezdésére, valamint gyógy- és fűszernövény sarkok kialakítására.

- Terveink között szerepel a tanösvény és kerti foglalkoztató kialakítása.

4. Pedagógiai feladataink, alapelveink

- Az ember, a természet és viszonyuk minél teljesebb megismertetése: tiszteletükre, szeretetükre, megbecsülésükre való nevelés
- Érzelmi és fizikai biztonságot nyújtó környezet kialakítása.
- Érzelmi nevelés.
- Egészséges életmód igényének kialakítása.
- Figyelmes, inger- és élmény gazdag feladatokkal teli mindennapok megteremtése.
- Esélyegyenlőség biztosítása.
- A játék elsődleges szerepe a gyermekek, fiatalok nevelésében.
- Változatos tájékozódási, tapasztalatszerzési lehetőségek biztosítása.
- Egyéni érdeklődés, alkotói képességek kibontakoztatása,
- Család, iskola, közösségek együttműködésének kialakítása a környezeti nevelésben.

5. Módszerek tanulásszervezési formák

Ökonevelési tevékenységeink során a következő módszereket és tanulásszervezési formákat alkalmazzuk:

- Kooperatív tanulási technikák
- Erdei iskola – csak ha rendelkezünk pályázati forrásokkal
- Osztálykirándulások
- Csoportszintű gyakorlati foglalkozás napközis szabadidős időszakban
- Szakköri foglalkozás
- Téma nap
- Akció
- A tanítási órák klasszikus módszerei

6. Tanórai és tanórán kívüli tevékenységek

6.1. Tanórai tevékenységek

Az iskolai oktató-nevelő munka nem szorítkozik a tantárgyak óráira, de a feladatok zömét mégiscsak e keretek között valósítjuk meg. Tanórákon történik azon ismeretek megalapozása, olyan szemlélet formálása, amely során lehetőség van a helyes értékrend, természethez fűződő viszony kialakítására. Ez minden szaktanár feladata, a megvalósítást viszont nagymértékben befolyásolja, hogy milyen tantárgyról is van szó. Több tantárgy oktatását többé-kevésbé a környezeti nevelési komponensek eddig is tartalmazták, de ezek tervszerű alkalmazása, összehangolása gondos tervezést igényel. A tantárgyi keretek közt zajló tevékenységek értelemszerűen minden tanuló számára kötelezőek.

Az ökonevelés átfogja az alsó tagozatos tárgyak teljes körét, valamennyi tantárgy ismeretanyagába beépítve, integrált módon történik. Felső tagozaton viszont jelentősebb a természettudományos tantárgyak szerepe ezen a területen.

6.1.1. Erdei iskola

Az elnyert pályázati feltételekhez igazodva az erdei iskolai programok bentlakásosak, egész osztályközösségekben valósulnak meg, bár a részvétel nem kötelező. A tanulóink előre kidolgozott program szerint vesznek részt a különböző tevékenységeken (növény és állat felismerése, meghatározása, kirándulási kultúra kialakítása, helyismeret, ismerkedés a helyi szokásokkal, vízminőség vizsgálat, sok-sok mozgás, csapatépítés stb.).

6.1.2. Terepi gyakorlat

Az ökonevelés egyik hatékony módszere a tantárgyi időben szervezett terepi program, ami a helyi tanterv megvalósulását szolgálja. A valóságos környezet megismerésére, értékeinek befogadására, a problémák értelmezésére támaszkodik. A gyakorlatokon az érzéki-megismerő tanulás, a cselekvő-felfedező magatartás dominál. Ösztönzi a kollektív és egyéni érdeklődés kialakulását.

Az újszerű tanulási helyzetnek a csoportos tevékenységek és együttesen megélt élmények képezik fontos előnyeit. Jelentős személyiség és közösségfejlesztő hatású.

6.2. Tanórán kívüli tevékenység

Az önálló ismeretszerzés, egyéni felkészülés vagy ismeretek aktív befogadása a célunk (pl. iskolai könyvtár használat, ismeretterjesztő előadás)

- Jeles napokhoz, környezetvédelmi világnapokhoz kapcsolódó programok: Állatok Világnapja, Föld napja, Madarak Fák napja.
- Túrák, kirándulások: hétvégi és nagyobb lélegzetű kirándulások szervezése, természetjárás
- Szűkebb környezetünk természetvédelmi értékeinek meglátogatása.
 - Környezetvédelmi vetélkedők, akadályversenyek szervezése.
 - Ismeretterjesztő előadások szervezése.
 - Kapcsolatok kialakítása a környékbeli nemzeti parkkal.